

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМ ЯКОСТІ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Фролова З. В.,
*канд. техн. наук, доцент
кафедри інноватики та управління
ДВНЗ «ПДТУ»
м. Маріуполь*

У зв'язку з усе більш зростаючими вимогами світових стандартів до якості та безпеки продукції, зростання конкурентоспроможності - необхідність впровадження та розвиток систем менеджменту якості на всіх підприємствах України є очевидною та не викликає жодних сумнівів.

Дослідження етапів становлення світового менеджменту якості показали, що кожен етап еволюції має свої закономірності розвитку, але на сьогоднішній день можна зазначити, що менеджмент якості це – менеджмент четвертого покоління, якій успішно працюють на міжнародних ринках. Слід підкреслити, що на четвертому етапі спостерігається інтеграційний процес між МВО (цільовим менеджментом) і MBQ (менеджментом якості). Але ця інтеграція здійснюється на більш високому рівні розвитку наукових дисциплін і відображає дії об'єктивних законів розвитку наукового пізнання, які проявляється у розвитку всіх природничо-наукових знань [1].

Аналіз світового досвіду менеджменту якості свідчить про те, що сьогодні у світі використовуються різні системи управління якістю, але для успішної діяльності в даний час вони повинні забезпечувати можливість реалізації восьми ключових принципів системного управління якістю, освоєних передовими міжнародними компаніями.

Ці принципи складають основу міжнародних стандартів у сфері управління якістю ISO серії 9000: орієнтація на споживача; роль керівництва; залучення працівників; процесний підхід до управління; системний підхід до управління,

постійне поліпшення; прийняття рішень, заснованих на фактах; взаємовигідні відносини з постачальниками.

Дослідження формування системи менеджменту якості на промислових підприємствах України показало, що вони здійснюється згідно з міжнародними стандартами як фактор підвищення конкурентних переваг підприємств, здатних реалізувати стратегічні напрями, стати діючим інноваційним механізмом розвитку підприємств у динамічних економічних, правових, соціальних та політичних умовах трансформаційної економіки. Розробку, впровадження, подальший розвиток і вдосконалення системи менеджменту якості можна здійснювати, використовуючи різноманітні моделі, яких досить велика кількість (концепція TQM, модель ділової досконалості Європейського фонду менеджменту якості, система менеджменту якості на базі стандартів Міжнародної системи рейтингу якості тощо). Найбільш розповсюджені в нашій країні, хоча ще й недостатньо поширені, є системи управління якістю (СУЯ), які ґрунтуються на міжнародних стандартах серії ISO 9000 та ISO 9001 [2, с. 20].

Аналіз політики формування менеджменту якості в сучасних умовах свідчить про те, що кожне підприємство головною метою впровадження системи менеджменту якості ставлять орієнтування діяльності персоналу підприємства на задоволення вимог споживачів. Це досягається за рахунок реалізації корпоративної політики, яка допомагає найбільш повному розумінню вимог і смаків споживачів. Вимоги споживача визначаються та ідентифікуються шляхом аналізу замовлень відповідно до чинних на підприємстві локальних нормативних актів.

Стратегічні аспекти розвитку менеджменту якості промислових підприємств націлені на загострення конкуренції і ставить на порядок денний вирішення проблем формування чітких стратегій діяльності для задоволення потреб ринку з окресленою структурою конкурентних переваг та шляхів їх досягнення. Однак дослідження проблем у системі менеджменту якості

промислових підприємств виявило, що на практиці підприємство стикається з низкою труднощів під час формування системи менеджменту якості, більшість з яких пов'язана зі складністю ідентифікації ключових бізнес-процесів і процедур у системі менеджменту якості, неефективністю проведення внутрішніх аудитів функціонування системи менеджменту, нестачею кваліфікованого персоналу [3].

Як показує досвід роботи передових міжнародних компаній, для удосконалення діючих систем менеджменту якості на промислових підприємствах перш за все необхідно розробити алгоритм, який буде включати:

- оцінка поточної ситуація на підприємстві;
- аналіз причин, що впливають на якість;
- визначення з можливими рішеннями;
- реалізація нових рішень;
- оцінювання досягнутих результатів.

Цей внутрішній аудит дозволить скорегувати стратегію розвитку системи якості з урахуванням внутрішніх ресурсів та ринкових умов.

Список використаних джерел:

1. ISO9000. User Survey Report [Electronic resource]. Mode of access: <http://iso.org/tc176/sc2/ISO9000UserSurvey>
2. Маколов, В. И. Проблемы систем менеджмента качества российских организаций в современных условиях [Электронный ресурс] / В. И. Маколов // Национальные интересы: приоритеты и безопасность. 2015. Т. 11, вып. 26. С. 16–25. Режим доступа: <http://213.226.126.9/ni/2015/ni26/ni2615-16.pdf>
3. Калита, Т. П. Работает ли система управления качеством: двадцать тестов [Электронный ресурс] / Т. П. Калита. Режим доступа: <https://www.trn.ua/articles/5757/>